

גביית קנסות חנייה

- ביקורת מעקב -

בעקבות ביקורת שערך מבקר העירייה במחלקת גבייה, בשנת 1998/9, הוחלט להרחיב את היקפה גם לגביית קנסות חנייה. הביקורת נערכה בחודשים דצמבר 1998 - פברואר 1999.

לצורך עבודתה קיימה הביקורת שיחות עם מנהל אגף איכות הסביבה ומנהלת מדור רשות החנייה, וכן עיינה במסמכים.

באגף איכות הסביבה פועלת "רשות החנייה" המטפלת בכל ההיבטים הקשורים לאכיפת חוקי התעבורה ברחובות העיר, באמצעות הפקחים של יחידת הפיקוח העירונית. אכיפת הגבייה מקנסות חנייה מבוצעת על-ידי קבלן חיצוני. אכיפה זו מתאפשרת מכוח חוקי העזר העירוניים בנדון ופקודת התעבורה.

הכנסות העירייה מגביית קנסות חנייה הסתכמו בשנת 1998 ב- 1,292,597 ש"ח, לעומת 1,060,367. - ש"ח בשנת 1997.

עיקרי הממצאים והמלצות הביקורת היו כלהלן:

השינויים הדמוגרפים ביחד עם הגידול ברמת החיים והשינוי בדפוסי התנהגות והמיקום של העיר כפר-סבא הפכו את רחובות העיר ומרכזיים למקומות שוקקי אדם. כפר-סבא הפכה למטרופולין המרכז ומנקז אליו תושבים מהישובים הסמוכים. במציאות כזו נדרשת הרשות העירונית, המוקדת עפ"י חוק על שמירת הסדר הציבורי, לטפל גם בנושא חנייה. מכוח חוק עזר עירוני, יש לעירייה סמכות להטיל קנסות על בעלי רכבים שאינם מחנים את רכבם כחוק ובכך מפריעים לסדר הציבורי. מעבר להיבט המשמעותי, גבית קנסות החנייה מהווה מקור הכנסה משמעותי לעירייה.

הממצא העיקרי העובר כחוט השני בדו"ח הביקורת הוא העדר מקצועיות בטיפול בגביית קנסות חנייה . אל היחידה המטפלת בגביית קנסות חנייה שובצו אנשים חסרי ידע מקצועי בנושא גבייה . לא נקבעו כללים, הנחיות ו/או נהלי עבודה אשר יכולים להנחות את העוסקים במלאכה. יתרה מזאת, הגורם האחראי סטטוטורית לכספי העירייה, גזבר העירייה, לא קבע כללים כל שהם בנושא.

בהעדר ידע ומומחיות אין פלא שנמצאו ליקויים בטיפול בגביית קנסות חנייה. מעבר להנחיות ונהלי עבודה להפעלת יחידת גבייה יש צורך בציוד מתאים כגון תקשורת לבנק כדי לבדוק מצב חשבון, קורא המחאות אופטי, מכשיר לחיוב כרטיסי אשראי וכו'. על אף שיש בעירייה את הציוד האמור ולמרות שלגזבר האחראיות הסטטוטורית לגביית קנסות חנייה, גזברות העירייה לא מאפשרת למדור חנייה לעשות שימוש בציוד הנ"ל. לביקורת לא ברור כיצד גוף האחראי על כל כספי העירייה, לא מאפשר ליחידה המטפלת בכספי העירייה לעשות שימוש בציוד העומד לרשותו. המצב הקיים מחייב לדעת הביקורת בחינה של אופן גבית הכספים במדור חנייה .

לאור האמור לעיל יש לדעת הביקורת לשקול העברת פונקציה זו לגזברות העירייה לה הידע, המומחיות והכלים לבצע גבייה . אולם באם המצב נשאר בעיניו אזי יש, זאת ללא דיחוי, לקבוע נהלי עבודה מחד ולקבוע הסדרים המאפשרים למדור חנייה לעשות שימוש בציוד הנ"ל מאידך.
להלן המלצות הביקורת :

- 1.1. מן הראוי יהיה כי גזבר העירייה יקבע כללים להפעלת קופת קנסות חנייה שברשות החנייה .
- 1.2. לגבי נושא פריסת חובות מקנסות חנייה על מנכ"ל העירייה לפרסם לידיעת רשות החנייה, הנחיות בהתאם להחלטת מועצת העירייה מיום 7.1.95.
- 1.3. מומלץ לשקול הכנסת אמצעים כדי לאפשר בדיקת מצב חשבוננו של משלם החוב וכן לאפשר לשלם חובות באמצעות כרטיסי אשראי. ציוד כזה נמצא במחלקת הגבייה ויש לבדוק כיצד מאפשרים לרשות החנייה לעשות שימוש בציוד זה.

- 1.4. רצוי לפרסם הנחיות ברורות ומפורטות בכל הקשור לאופן בו מתנהל הטיפול בהמחאות דחויים .
- 1.5. גזבר העירייה ישקול הוצאת נהלים לקביעת סדרי הפקדת מזומנים שבקופת רשות החנייה לחשבון העירייה בבנק .
- 1.6. יש לבחון את האופן בו מתקיים הטיפול בהמחאות שלא כובדו .
- 1.7. גזבר העירייה יקבע בכתובים את סדרי אבטחת קופה, וינחה על שמירת מפתח הכספת במקום מוגן .
- 1.8. על מנכ"ל העירייה, גזבר העירייה, קב"ט העירייה ומנהל אגף איכות הסביבה לקבוע סדרי בטחון נאותים לאבטחת קופת העירייה שברשות החנייה .
- 1.9. יש להקפיד על שמירת הוראות החוק לטיפול בטפסים בעלי ערך כספי .
- 1.10. למען הסדר הטוב יש לחדש את ההסכם עם חברת מילגם ו/או לצאת במכרז חדש לבחירה מסודרת ותקינה של החברה אשר תטפל באכיפת גבית קנסות החנייה .
- 1.11. יש להימנע מאזכור הסיבות שבגינן נבחר הקבלן בחוזי ההתקשרות עמם תוך מתן לחברה במבוא לחוזה "תעודת יושר" על טיב החברה ושירותיה וזאת עוד בטרם התנסתה העירייה בעבודה עם החברה .
- 1.12. יש לקבוע את השיטה לתגמול הקבלן על בסיס תמריצים, היינו יצירת קשר בין יעילות ואפקטיביות עבודת החברה, תוך התייחסות למידת הצלחותיה בגביית החובות .

ביקורת מעקב :

הביקורת העלתה כי ממצאי הדוח וההחלטות האופרטיביות שנתקבלו בדיונים אצל ראש העיר נשקלו וייושמו ברובן .

כתוצאה מהמלצות הביקורת ומהחלטות האופרטיביות שנתקבלו הועבר נושא גביית קנסות החנייה לידי קבלן שנבחר על פי מכרז ופועל בפיקוח מלא של מנהל רשות החנייה .